

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-79/23-U

Název	Základní škola a Mateřská škola Chodouny, příspěvková organizace
Sídlo	411 71 Chodouny 119
E-mail	skola@zsmeschodouny.cz
IČO	75003546
Identifikátor	600081630
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Renata Konůpková
Zřizovatel	Obec Chodouny
Místo inspekční činnosti	Chodouny 119
Inspekční činnost na místě	24. 1. 2023 – 26. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Chodouny, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

V době inspekční činnosti plnilo povinnou školní docházku ve dvou třídách celkem 31 žáků, v první třídě 11 žáků prvního ročníku, ve druhé třídě se souběžně vzdělávalo 11 žáků druhého ročníku a devět žáků třetího ročníku. Ve škole jsou individuálně integrováni tři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, dva z nich se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu. Základní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Pramen poznání“.

Předškolní vzdělávání je organizováno v jedné věkově smíšené třídě s aktuálním počtem 20 dětí, dvě děti jsou mladší tří let, tři děti plní povinnou předškolní docházku. Podpůrná opatření jsou poskytována jednomu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání v mateřské škole je realizováno podle Školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Rok v naší školce“.

Zájmové vzdělávání je poskytováno v jednom oddělení školní družiny, do kterého bylo v době inspekční činnosti zapsáno 25 účastníků. Probíhá podle školního vzdělávacího programu, který navazuje na vzdělávací program pro základní vzdělávání.

Další informace jsou k dispozici na webových stránkách www.zsmschodouny.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka působí ve funkci třetím rokem. Koncepční záměry dalšího rozvoje školy stanovila na základě provedené analýzy podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání dětí a žáků. Prioritou je poskytování kvalitního vzdělávání spojeného s rozvojem kompetencí dítěte a žáka důležitých pro jeho úspěšné uplatnění v dalším vzdělávání i osobním životě.

Naplnování koncepčních záměrů a školní klima nepříznivě ovlivnily zejména personální změny v pedagogickém sboru v průběhu školního roku 2022/2023. Po náhlé pracovní neschopnosti a následném odchodu dvou učitelek základní školy v listopadu 2022 ředitelka zajistila po nezbytně nutnou dobu vzdělávání žáků dočasným zástupem pod jejím metodickým vedením. V lednu 2023 přijala dvě nové pedagogické pracovnice. Aktuálně vzdělávání dětí i žáků zajišťují pedagogičtí pracovníci, kteří splňují požadavky odborné kvalifikace. Personální změny v průběhu školního roku vyvolaly nedůvěru zákonných zástupců žáků v kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Kompetence k zajištění chodu mateřské školy ředitelka účelně delegovala na vedoucí učitelku. Nastavený rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek mateřské školy umožňuje jejich souběžné působení v dopoledním vzdělávacím programu, jeho využívání však není dostatečně efektivní, nepřispívá k individualizaci vzdělávání, což se projevilo při hospitovaných hodinách. Ředitelka monitoruje průběh vzdělávání při hospitacích. Zpětná vazba, kterou poskytuje pedagogům však není účinná zejména ve využívání výsledků pedagogické diagnostiky k plánování individualizované vzdělávací nabídky, ve volbě efektivních výchovných a vzdělávacích strategií a v oblasti formativního hodnocení.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je v souladu s potřebami školy zaměřeno na tvorbu a využití školního vzdělávacího programu, moderní vyučovací metody, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jednání a komunikaci pedagoga s rodiči a klima třídního kolektivu. Vzhledem k personálním změnám v průběhu tohoto školního roku není plán profesního rozvoje individualizován. Efektivní vnitřní informační systém je

založen na využívání sdíleného školního prostředí a na každodenním osobním kontaktu ředitelky školy s učitelkami. Úzká spolupráce všech učitelek umožňuje pružné předávání informací o průběhu vzdělávání a sdílení zkušeností.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje ředitelka školy, která je souběžně výchovným poradcem, metodikem prevence a speciálním pedagogem. Kumulace uvedených specializovaných činností však není pro efektivní fungování školního poradenského pracoviště optimální.

Pro děti, žáky i pedagogy je vytvořeno příjemné pracovní prostředí. Materiální podmínky školy umožňují kvalitní vzdělávání. Vybavení školy učebnicemi, didaktickými pomůckami, výtvarným materiálem, digitální technikou a tělovýchovným náčiním je průběžně obnovováno. V mateřské škole však chybí pomůcky pro rozvoj polytechnické výchovy a experimentování. Rozvoji čtenářské gramotnosti napomáhají volně přístupné knihovničky na chodbě a ve třídách. Rozvoj pohybových dovedností umožňuje tělocvičný sálek, multifunkční hřiště v obci a pravidelně využívaný krytý plavecký bazén. Školní zahrada poskytuje vhodné prostředí pro hru a relaxaci. K poznávání přírodních zákonitostí jsou často realizovány vycházky do blízkého okolí a venkovní pohybové aktivity. Od minulé inspekční činnosti se zvětšením a úpravou prostoru herny mateřské školy zlepšily podmínky pro polední odpočinek dětí. Doplněním zachytného madla u schodiště vedoucího k tělocvičnému sálku byla zajištěna bezpečnost při pohybu dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při plánování a realizaci výuky vycházeli vyučující z cílů stanovených školním vzdělávacím programem. Ne vždy však volba výchovných a vzdělávacích strategií odpovídala individuálním vzdělávacím možnostem a potřebám jednotlivých dětí a žáků. Efektivita vzdělávacího procesu v základním vzdělávání byla snižována nedodržováním stanovených pravidel žáky.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v přátelské atmosféře. Vstřícný přístup učitelek měl pozitivní vliv na vzájemné vztahy mezi dětmi, učitelky podporovaly u dětí prosociální chování. V ranních kruzích měly děti prostor pro svá vyjádření a také si upevňovaly získané znalosti a jazykové dovednosti. Účinná motivace navozovala zájem dětí a podporovala jejich zapojení do hudebně pohybových činností. Při námětových hrách v koutcích si děti přirozeně střídaly role, dokázaly se domluvit. Při řízených činnostech učitelky pracovaly s celou skupinou dětí, náročnost úkolů nebyla diferencována. Metody a formy vzdělávání jen ojedinele umožňovaly individuální přístup a zohledňovaly vzdělávací potřeby dětí vyplývající z pedagogické diagnostiky. Převažovalo frontální vzdělávání, ojedinele byly zařazovány skupinové a kooperativní aktivity. Při pobytu venku bylo vhodně využito prožitkové učení, děti měly potřebnou volnost a možnost volby vlastní aktivity. Učitelky pokládaly problémové otázky, které děti podněcovaly k přemýšlení. Bezprostředním hodnocením učitelky děti motivovaly, ale neposkytovaly jim průběžnou zpětnou vazbu o dosahovaném vzdělávacím pokroku, nedocházelo k vyhodnocování vzdělávacích činností.

Převažující frontální výuka v základní škole založená na řízeném rozhovoru byla nejčastěji doplňována skupinovou a samostatnou prací žáků. Efektivitu učebního procesu podporovala průběžná aktivizace žáků a vhodně zvolená názornost. Potřebná diferenciací a individualizací výuky byly zaznamenány pouze u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ostatní žáci plnili stejné typy úloh bez odlišné míry obtížnosti. Výuka přírodovědných předmětů významně podporovala environmentální vzdělávání a vztah k přírodě. Žáci byli vedeni k třídění odpadů. Motivace a účinná podpora vyučujících

pozitivně ovlivňovaly žáky, kteří pracovali bez obav z neúspěchu. Nedůslednost při dodržování nastavených pravidel žáky se v některých hodinách projevovala nekázní a narušováním průběhu výuky. Digitální technika, která by aktivizovala žáky a ztraktivnila vyučování, nebyla využita. Spolupráce učitelky s asistentkami pedagoga před začátkem i v průběhu hodiny byla funkční, asistentky podporovaly všechny žáky ve třídě. V závěru hodin nebyla u žáků systematicky rozvíjena schopnost sebereflexe nebo vrstevnického hodnocení naplnění stanoveného cíle, což pedagogům i žákům omezovalo možnost objektivně posoudit dosažený učební pokrok.

Na vyučování vhodně navazovalo zájmové vzdělávání ve školní družině, které probíhalo v příjemné atmosféře. Jeho účastníkům byl poskytnut dostatek času na relaxaci, spontánní činnosti i další nabízené aktivity (např. výtvarné činnosti). Vychovatelka jim poskytovala účinnou individuální pomoc nebo radu. Tematicky zaměřené vycházky, pozorování přírody, pohybové hry ve volné přírodě i řada školních projektů podporují osvojování zdravého životního stylu a klíčových kompetencí. Účastníci se zapojují do kroužků dle svého individuálního zájmu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou projednávány v rámci operativních porad a jednání pedagogické rady. K příznivým výsledkům vzdělávání přispívá úzká spolupráce v rámci subjektu, učitelky a asistentky pedagoga vzájemně konzultují průběh vzdělávání, domlouvají použité strategie, vhodné postupy předcházení školní neúspěšnosti a výukové metody. Ke zpětné vazbě žákům i pedagogům slouží kromě běžných evaluačních nástrojů (písemné práce, testy, ústní zkoušení) také sběrná portfolia.

Vzdělávací nabídka v mateřské škole podporuje utváření základů klíčových kompetencí. Ve věkově různorodém kolektivu jsou rozvíjeny sociální dovednosti dětí. Učitelky sledují individuální výsledky vzdělávání. Získané informace nejsou systematicky vyhodnocovány a cíleně využívány při přípravě diferencované vzdělávací nabídky, která by vedla k individuálnímu rozvoji dětí. Pevně stanovený režim vzdělávání částečně omezuje plynulost vzdělávacího procesu při přechodu mezi jednotlivými činnostmi a neumožňuje podporovat samostatnost a sebeobslužné dovednosti dětí, zejména při stravování nebo přípravě a úklidu pomůcek. Zdravý fyzický vývoj dětí je podporován každodenním pobytem venku.

Škola pravidelně informuje zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím notýsků a pravidelných třídních schůzek. K efektivnímu přenosu informací a zlepšení komunikace s rodiči jsou nově zavedeny tripartitní schůzky, tedy setkání třídní učitelky, žáka a jeho zákonných zástupců. Od aktuálního školního roku je využíváno digitální sdílené prostředí. Přehled o připravovaných akcích je zveřejňován prostřednictvím nástěnek a webových stránek školy.

Poskytovaná podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a uplatňování podpůrných opatření jsou průběžně sledovány a hodnoceny. Kromě výuky podle individuálních vzdělávacích plánů je žákům poskytována pedagogická intervence a předmět speciálně pedagogické péče. Vzdělávací a výchovné problémy mohou žáci i jejich rodiče individuálně konzultovat s ředitelkou školy i vyučujícími. Úzká spolupráce školy s poradenskými zařízeními se efektivně odráží v podpoře dětí s potřebou podpůrných opatření.

Ředitelka školy i vyučující průběžně sledují signály rizikového chování žáků, v případě jeho výskytu neprodleně uplatňují nastavený postup řešení. V rámci naplňování preventivní

strategie jsou v průběhu školního roku pro žáky organizovány tematické besedy, škola se zapojuje do speciálních programů prevence rizikového chování žáků, šikany a kyberšikany. Řada akcí podporuje u žáků osvojování principů prevence zdraví a zdravého životního stylu. V rámci aktivit posilujících pozitivní školní klima se osvědčil výjezd do školy v přírodě. K prohloubení vazeb mezi dětmi a žáky přispěla aktivita „žáci čtou dětem v mateřské škole“. Nedílnou součástí prevence je strategie předcházení školní neúspěšnosti. Příčiny selhávání žáků ve vzdělávání jsou pravidelně analyzovány. Jako rizikový faktor v případě jednotlivců škola identifikovala především vysoký počet zameškaných hodin, který se včasnou a pravidelnou informovaností zákonných zástupců daří nezvyšovat. Mezi opatření pro zlepšení prospěchu žáků je využíváno doučování.

Projektové dny vhodně doplňují výuku a slouží k naplňování průřezových témat a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Škola se systematicky zaměřuje na rozvoj environmentální gramotnosti. Žáci se ekologickému přístupu učí tříděním odpadu, badatelskou činností v rámci školních projektů s ekologickým zaměřením, pozorováním ekosystému, vycházkami do terénu a pomocí spolupráce s místními organizacemi zabývajícími se ochrannou životního prostředí a zvířat. Škola má rozvinuté partnerství s dalšími subjekty, které obohacují vzdělávací nabídku v oblasti hudební či dramatické výchovy.

V průběhu školního roku jsou zařazovány návštěvy kulturních představení, tematicky zaměřené akce, výlety a sportovní pohybové aktivity, které podporují spolupráci mezi mateřskou a základní školou. Pro plynulý přechod dětí z mateřské do základní školy se osvědčil adaptační program. Škola se prezentuje na veřejnosti organizováním tradičních dílen s výstavkou prací žáků, realizací programu k vítání občánků v obci, slavnostním loučením s předškolními dětmi a žáky pátých tříd. Žáci i pedagogové se zapojují do charitativních akcí ve spolupráci s neziskovou organizací.

Závěry

Vývoj školy

- V srpnu 2020 došlo ke změně na pozici ředitelky školy a v lednu 2023 k obměně pedagogického sboru v základní škole. Ve škole se zvýšil počet žáků.

Silné stránky

- Pravidelným zařazováním venkovních pohybových aktivit, ozdravných pobytů a projektových dnů škola vede děti i žáky ke zdravému životnímu stylu.
- Pestrá vzdělávací nabídka s akcentem na environmentální vzdělávání výrazně přispívá k osobnostnímu rozvoji i podpoře dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V řízení pedagogických procesů chybí funkční kontrolní systém a efektivní zpětná vazba pedagogům.
- Závěry pedagogické diagnostiky nejsou uplatňovány při plánování diferencované vzdělávací nabídky podle individuálních potřeb dětí.
- V předškolním vzdělávání není využíváno formativní hodnocení jako prostředek rozvoje osobnosti dětí.
- Žáci nejsou systematicky vedeni k rozvoji hodnotících dovedností a k sebereflexi umožňující uvědomit si úroveň dosaženého vzdělávacího pokroku.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Efektivně řídit pedagogické procesy, usilovat o stabilizaci pedagogického sboru, podporovat zdravé školní klima a tím posílit důvěru zákonných zástupců v kvalitu poskytovaného vzdělávání.
- Zaměřit se na profesní rozvoj pedagogů, podporovat vzájemné sdílení pedagogických zkušeností se školami se srovnatelnými vzdělávacími podmínkami.
- Využívat závěry z pedagogické diagnostiky k plánování a diferencování vzdělávací nabídky vzhledem ke schopnostem a vzdělávacím potřebám dětí.
- Poskytovat dětem srozumitelnou zpětnou vazbu o jejich individuálním pokroku, pravidelně vést děti i žáky k vlastnímu a vzájemnému hodnocení, využívat formativní hodnocení.
- Při výchovně vzdělávacích činnostech využívat metody a formy podporující samostatnost a sebeobsluhu dětí.
- Dovybavit třídu mateřské školy pomůckami pro experimentování a polytechnickou výchovu, posilovat interaktivitu vzdělávání žáků základní školy zařazováním počítačové techniky ve výuce.
- Využívat závěrečné shrnutí vyučovacích hodin k efektivnímu zhodnocení výuky a ke zpětné vazbě pro učitele i žáky.
- Vést žáky k dodržování dohodnutých pravidel.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná s účinností od 1. 10. 2005
2. Jmenovací dekret na vedoucí pracovní místo ředitelky s účinností od 1. 8. 2020
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 24. 01. 2023)
4. Výkazy o mateřské škole (S 1), základní škole (M 3), školní družině (Z 2) podle stavu k 30. 9. 2022 a 30. 10. 2022
5. Školní řád základní školy a mateřské školy s účinností od 1. 9. 2020 včetně Dodatku č. 1 s účinností od 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2020 včetně Dodatku č. 1 s účinností od 1. 9. 2021
7. Organizační řád školy, platnost od 1. 1. 2022
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok v naší školce“, platnost od 2. 9. 2019

9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pramen poznání“, platnost od 24. 3. 2022 včetně Dodatku č. 4, platnost od 13. 4. 2022
10. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platnost od 26. 8. 2021
11. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly období 2020–2025
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
13. Třídní knihy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
14. Zápisy z pedagogických rad – školní rok 2022/2023
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2021/2022, 2022/2023 včetně záznamů z hospitací
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
17. Školní matrika dětí a žáků – školní rok 2022/2023 (vzorek)
18. Hodnocení dítěte 2022/2023 (vzorek)
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
20. Dokumentace výchovného poradce a školního metodika prevence
21. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-1500/17-U (ze dne 23. 10. 2017)
22. Webové stránky školy www.zsmschodouny.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kamila Havlíčková, školní
inspektorka

Bc. Blanka Kapounová, školní inspektorka

PhDr. Ing. Bc. Lucie Kejvalová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.